

DOKTORLAR MASKE TAKMIYOR

Esra Kökdemir¹, Ertuğrul Güçlü², Aziz Öğütlü², Oğuz Karabay²,
Hasan Çetin Ekerbiçer³, Mustafa Baran İnci³, Ünal Erkorkmaz⁴

¹Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Enfeksiyon Hastalıkları AD

²Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları AD

³Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı AD

⁴Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyoistatistik AD

AMAÇ:

- Cerrahi maskeler, influenza, su çiçeği, invaziv menengokok ve pnömokok gibi damlacık yoluyla bulaşan enfeksiyonların bulaşma riskini azaltmak amacıyla sağlık personelinin kullanması gereken koruyucu ekipmanlardandır.
- Bu çalışmada hastane çalışanlarının, influenzadan korunma yöntemlerinden biri olan cerrahi maske kullanımını ile ilgili bilgi ve tutumlarını belirlemek, tutumlar arasında fark olup olmadığını ortaya koymaktır.

GEREÇ VE YÖNTEM:

- Analitik, kesitsel ve anket tipi araştırma, yüz yüze görüşme tekniği
- Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesinde 01.12.2015-16.12.2015 tarihleri arasında
- Cerrahi maske kullanımıyla ilgili beşli Likert tipi 13 soru
  - 8'i bilgiyi,
  - 5'i tutumu ölçmeye yönelik
- Hedeflenen personel sayısı
  - Soru sayısının en az 10 katı (en az 130)

Grip Salgını Döneminde Cerrahi Maske Kullanımı İle İlgili Sağlık Personelinin Bilinç Düzeyi Anketi

Bilgi Soruları:

- Öksüren, hapşıran hastalar çevrelerine hastalık bulaştırmamaları için cerrahi maske takmalıdır.
- Hasta olmayan kişiler gripli hastaların yanına girerken cerrahi maske takmalıdır.
- Grip bulguları olan kişi cerrahi maske takmalıdır.
- Cerrahi maske takmak grip bulaşmasından korur.
- Gripli hastalar belirtilerin başlamasından 1 gün öncesi ve 7 gün sonrasına kadar bulaştırıcıdır.
- Cerrahi maske elin ağıza götürülmesini engeller.
- Cerrahi maske ortamdaki virüs veya bakterinin solunumla alınmasından korur.
- Cerrahi maske değiştirildikten sonra eller mutlaka yıkanmalıdır .

Grip Salgını Döneminde Cerrahi Maske Kullanımı İle İlgili Sağlık Personelinin Bilinç Düzeyi Anketi

Tutum Soruları:

- Gripli hastalara bakım verirken cerrahi maske takarım.
- Grip olduğumda cerrahi maske kullanmayı gerekli görmem.
- Grip salgını dönemlerinde cerrahi maske takarım.
- Grip salgını dönemlerinde çevremdekileri cerrahi maske takmaları konusunda teşvik ederim.
- Nezle, grip vb. gibi hava yoluyla bulaşan hastalıklara yakalanıp da maske takmayanları eleştiririm.

İstatistik:

- Tanımlayıcı istatistikler,
- Meslekler arasındaki karşılaştırmalar için
  - Kruskal-Wallis varyans analizi ve
  - Bonferroni düzeltmeli Mann-Whitney U testleri uygulanmıştır.

BULGULAR:

Çalışmaya, 60'ı doktor, 60'ı hemşire ve 60'ı temizlik personeli olmak üzere toplam 180 kişi katılmıştır.

	Temizlik Görevlisi		Hemşire		Doktor		p
	N (Sayı)	Ortalama ± Standartsapma	N (Sayı)	Ortalama ± Standartsapma	N (Sayı)	Ortalama ± Standartsapma	
Bilgi Toplam Puanı	58	32,64±5,26	60	32,13±6,03	59	29,93±6,79	0,061
Tutum Toplam Puanı	57	18,39±4,11	59	18,10±4,04	60	13,72±5,42	<0,001

BULGULAR:

- Cronbach Alfa katsayı analizi
  - İç güvenirlik yönünden yapıldı
  - Her bir sorunun bilgiyi ölçme gücü (> %67 güçlü)

Alt Ölçekler	Cronbach Alfa (α)	Soru-bütün Korelasyonları (Range)
Maske Kullanımı Bilgi Ölçeği	0,781	0,221-0,658
Maske Kullanımı Tutum Ölçeği	0,756	0,404-0,664

BULGULAR:

		Temizlik Görevlisi n= 60(%)	Hemşire N=60 (%)	Doktor N=60 (%)	<i>p değeri</i>
Hasta Olmayan Kişiler Gripli Hastaların Yanına Girerken Cerrahi Maske Takmalıdır.	Kesinlikle Katılmıyorum	1 (1,7)	3 (5,0)	10 (16,7)	< 0,001
	Çok Az Katılıyorum	5 (8,3)	6 (10,0)	9 (15,0)	
	Kararsızım	2 (3,3)	1 (1,7)	10 (16,7)	
	Çoğunlukla Katılıyorum	16 (26,7)	15 (25,0)	15 (25,0)	
	Tamamen Katılıyorum	36 (60,0)	35 (58,3)	16 (26,7)	

BULGULAR:

		Temizlik Görevlisi N=59(%)	Hemşire N=59(%)	Doktor N=60(%)	<i>p değeri</i>
Gripli Hastaya Bakım Verirken Cerrahi Maske Takarım.	Kesinlikle Katılmıyorum	6(10,2)	6(10,2)	18(30,0)	< 0,001
	Çok Az Katılıyorum	4(6,8)	6(10,2)	15(25,0)	
	Kararsızım	1(1,7)	2(3,4)	6(10,0)	
	Çoğunlukla Katılıyorum	25(42,4)	23(39,0)	11(18,3)	
	Tamamen Katılıyorum	23(39,0)	22(37,3)	10(16,7)	

BULGULAR:

		Temizlik Görevlisi N=58(%)	Hemşire N=60(%)	Doktor N=60(%)	<i>p değeri</i>
Grip Salgını Dönemlerinde Cerrahi Maske Takarım.	Kesinlikle Katılmıyorum	4(6,9)	4(6,7)	17(28,3)	< 0,001
	Çok Az Katılıyorum	8(13,8)	12(20,0)	17(28,3)	
	Kararsızım	8(13,8)	10(16,7)	9(15,0)	
	Çoğunlukla Katılıyorum	23(39,7)	14(23,3)	9(15,0)	
	Tamamen Katılıyorum	15(25,9)	20(33,3)	8(13,3)	

BULGULAR:

		Temizlik Görevlisi N=59(%)	Hemşire N=60(%)	Doktor N=60(%)	<i>p değeri</i>
Grip Salgını Dönemlerinde Çevremdekileri Cerrahi Maske Takmaları Konusunda Teşvik Ederim.	Kesinlikle Katılmıyorum	3(5,1)	5(8,3)	17(28,3)	< 0,001
	Çok Az Katılıyorum	10(16,9)	9(15,0)	16(26,7)	
	Kararsızım	15(25,4)	9(15,0)	9(15,0)	
	Çoğunlukla Katılıyorum	11(18,6)	19(31,7)	9(15,0)	
	Tamamen Katılıyorum	20(33,9)	18(30,0)	9(15,0)	

BULGULAR:

- Tutum ölçeğinde meslek grupları arasında Mann-Whitney U testi ile ikili karşılaştırmalar sonunda ortaya çıkan p değerleri

	Temizlik Görevlisi	Hemşire
Hemşire	0,674	-----
Doktor	< 0,001	< 0,001

BULGULAR:

- Nonparametrik Spearman Korelasyon katsayısı
  - Bilgi ve tutum ölçeklerinin ikili korelasyonunu tespit etmek için yapıldı.
  - Maske kullanımını bilgisi tutuma yansıyor mu?
- Spearman korelasyon katsayısı $r: 0,593$ ($p < 0,001$)
  - Pozitif yönde orta düzeyde ilişkili olduğu söylenebilir.

SONUÇLAR:

- İnfluenza bulaşına karşı cerrahi maske kullanımıyla ilgili meslek grupları arasında
  - Bilginin aynı düzeyde olduğu
  - tutum farklılıklarının olduğu,
- Temizlik görevlileri ve hemşirelerin doktorlardan daha sık maske kullandıkları görülmüştür.